

Vangnetuitkering Participatiewet

2017

Inleiding

Wij ontvangen op grond van de Participatiewet een gebundeld budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Wij kunnen daarnaast een vangnetuitkering (VU) ontvangen als er achteraf sprake is van een tekort. Dan moeten we wel aan de volgende voorwaarden voldaan:

- a. over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- b. over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- c. het college moet in 2018 tijdig een verzoek indienen via het vastgestelde model;
- d. bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.
- e. als over 2015 en/of 2016 een VU is toegekend, moeten zowel interne als externe maatregelen zijn getroffen om te komen tot *verdere* tekortreductie.

Het vangnet is bedoeld om grote tekorten op de gebundelde uitkering trapsgewijs te compenseren. Deze randvoorwaarde is vertaald in de hoogte van de eigenrisicodrempel en de aansluitende getrapte vergoeding. Ook moeten we bij de indiening van een verzoek aantonen dat we in het tekortjaar al maatregelen hebben genomen om tot tekortreductie te komen. Het eigen risico komt altijd voor rekening van de gemeente. Anders dan het tijdelijk vangnet 2015-2016, kent het vangnet vanaf 2017 een meerjarig perspectief. Dit perspectief komt tot uiting in de referteperiode. Voor 2017 is deze periode, bij wijze van overgangsrecht, vastgesteld op twee jaar (2016 en 2017). Daarna geldt een referteperiode van drie jaar. Dit betekent dat voor de vangnet over 2017 en 2018 het volgende geldt:

- De eerste trede is van toepassing op het tekort dat 5% of minder bedraagt van de definitief toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 100% bedraagt.
- De tweede trede gaat over het tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief toegekende gebundelde uitkering, met een maximum van 12,5%; voor dit deel van het tekort wordt de helft gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 50% bedraagt.
- De derde trede gaat over het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% van de definitief toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 0% bedraagt.

Als een gemeente in een aaneengesloten periode van drie jaar voor een tweede keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering, is sprake van een aanhoudend tekort. Dit is bij ons het geval. In 2015 hebben wij een vangnetuitkering ontvangen van € 792.740. Bij een aanhoudend tekort moeten zowel interne als externe maatregelen zijn genomen om het tekort terug te brengen. Deze voorwaarde is nieuw ten opzichte van eerdere jaren.

Maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) worden als extern aangemerkt. In ons geval wordt de benchmark van Berenschot gebruikt en de modellenstudie Wsw/Pwet van Langedijk SWO.

Aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Een verzoek vangnetuitkering Participatiewet over 2017 moet dus via een vastgesteld aanvraagformulier worden ingediend. Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. Verklaring college (1a of 1b)
Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg
2. Instemming gemeenteraad

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

Deze bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de tekortgemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse op de vermoedelijke of definitieve omvang en oorzaken van het tekort.

- *Wilt u in uw analyse de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed?*
- *U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.*
- *De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kunnen eveneens van invloed zijn van op de omvang van het tekort. Wilt u dit in uw analyse betrekken?*

De gemeente Heerenveen telt sinds de herindeling in 2014 naast de plaats Heerenveen nog 20 dorpen. We hebben iets meer dan 50.000 inwoners en onze gemeente is een aantrekkelijke combinatie van stedelijke voorzieningen en landelijke rust. Onze gemeente is een sociale en ondernemende gemeente waarin mensen zorgen voor en omzien naar elkaar. We werken hard aan een solidaire samenleving waarin iedereen een fatsoenlijk bestaan heeft en (ook in lastige periodes) de mogelijkheid heeft om vooruit te komen en iets van zijn leven te maken.

Vangnet 2017**Presentatie "Bijstand in euro's"**

Uitgaven voor bijstandsuitkeringen; Wet Buig
 Uitgaven Uitkeringen I.O.A.W.
 Uitgaven Uitkeringen I.O.A.Z.
 Uitgaven voor Wet Buig, Regeling B.b.z.

Uitgaven

Rijksbijdrage (Gebundelde uitkering, Wet Buig)
 Terugvordering en verhaal

Inkomsten***Resultaat bijstandsverlening: Tekort*****Berekening omvang Vangnet**

Omvang Rijksbijdrage

Trede Eigen risico 5 %

5,0%

Trede Eigen risico 12,5 %

12,5%

Omvang tekort

Trede 1 Eigen risico 5 %

Het tekort is kleiner dan trede 1 van 5 %, uitkomst is -, geen vangnetvergoeding

Het tekort valt tussen trede 1 van 5 % en trede 2 van 12,5 %, uitkomst is +, vergoeding mogelijk over bedrag

Omvang resterend tekort

Trede 2 Eigen risico 12,5 %

Het tekort is kleiner dan trede 2 van 12,5 %, uitkomst is -, geen vangnetvergoeding

Het tekort is groter dan trede 2 van 12,5 %, uitkomst is +, vangnetvergoeding is mogelijk over bedrag

Berekening vangnetuitkering

Het tekort valt tussen trede 1 van 5 % en trede 2 van 12,5 %, uitkomst is +, basisbedrag voor vergoeding

De Rijksvergoeding tussen de treden 5 % en 12,5 % bedraagt

Berekende rijksvergoeding vangnetuitkering**Realisatie 2017****eigen risico getrap 5% en 12,5%**

18.365.094

1.557.407

205.044

176.473

20.304.018

18.827.547

280.492

19.108.039

1.195.979

18.827.547

941.377

2.353.443

1.195.979

941.377

254.602

254.602

2.353.443

-2.098.842

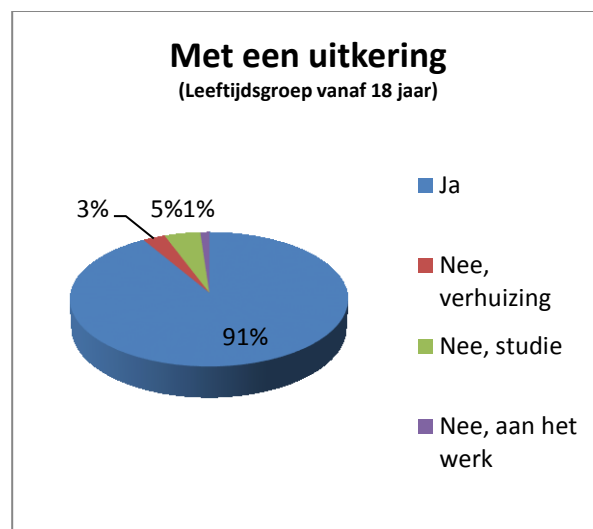
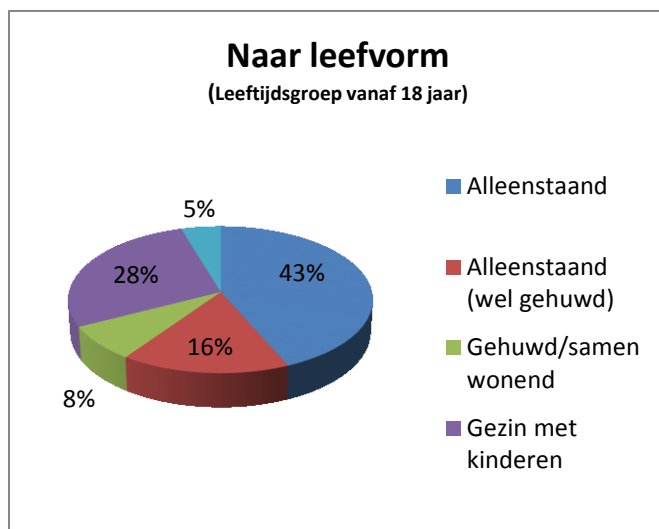
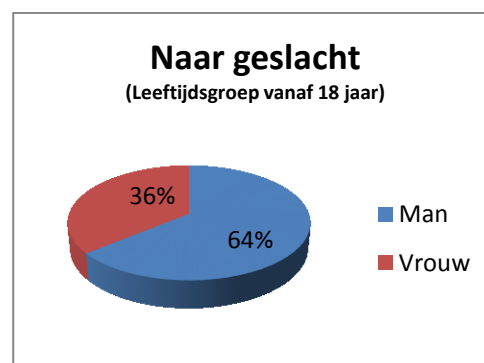
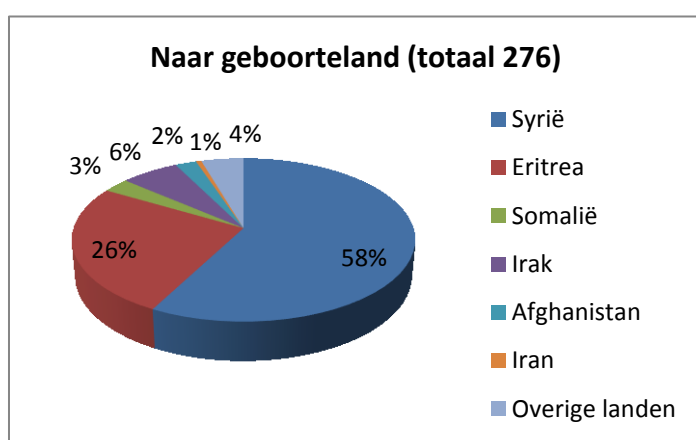
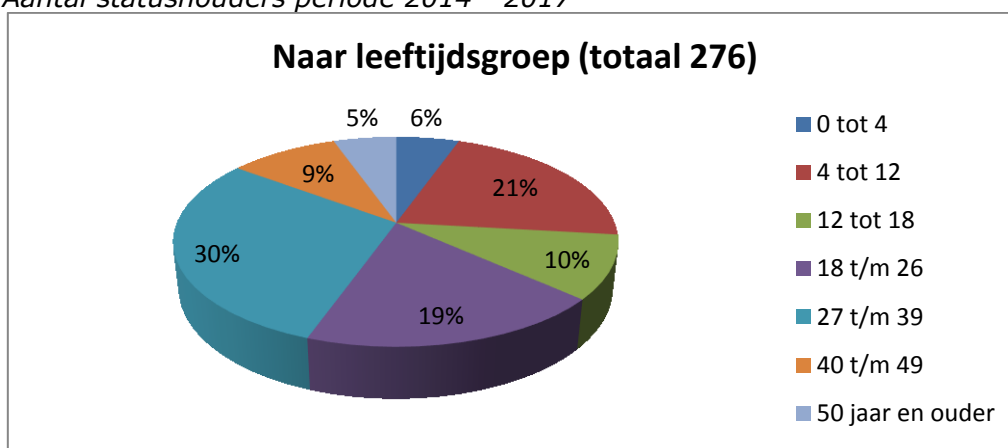
254.602

50%

127.301

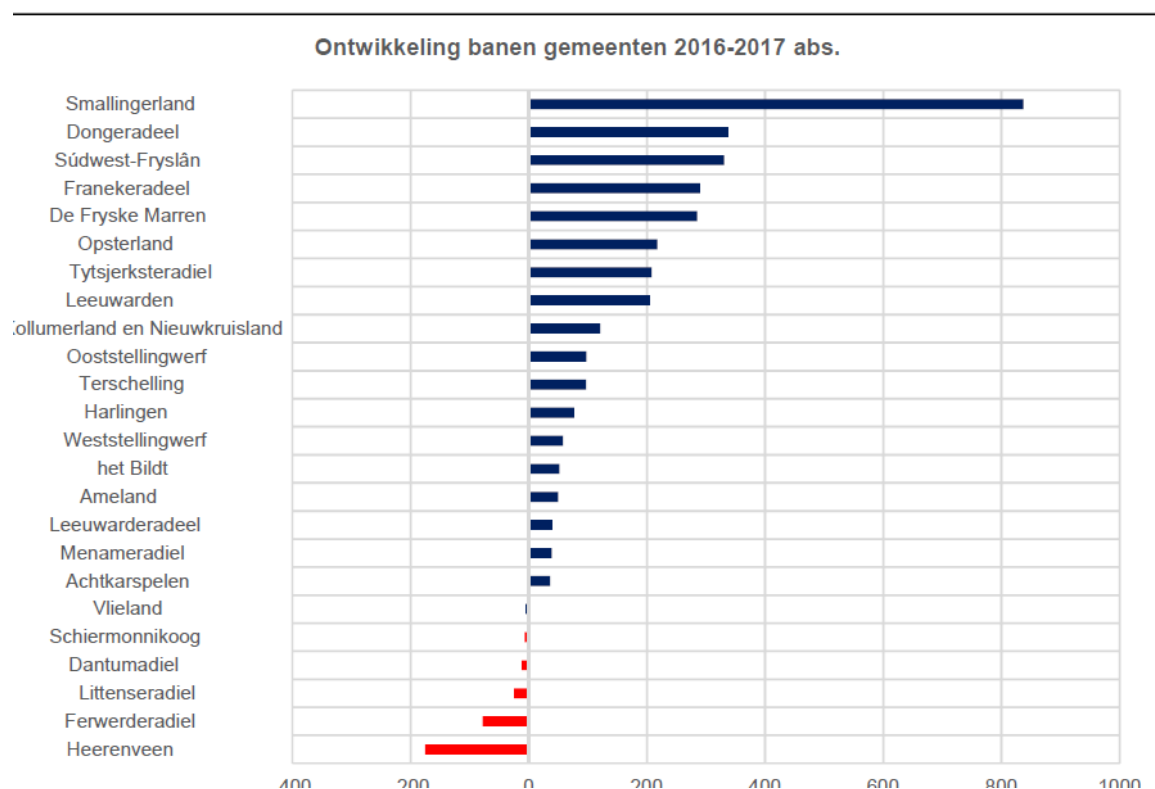
De werkgelegenheid in de gemeente Heerenveen heeft zich in de afgelopen 15 jaar zowel absoluut als relatief het meest gunstig in de regio ontwikkeld. Wij hebben in deze periode een groei van 30% doorgemaakt. Sinds 2014 is er een toename van 900 nieuwe banen waarmee wij koploper zijn in de provincie zijn als het om de groei van werkgelegenheid gaat. Heerenveen heeft zich met succes ontwikkeld tot industrialisatiekern en als logistiek knooppunt voor het Noorden. Heel Fryslân profiteert hiervan mee. Er is een constante groei van de werkgelegenheid in de regio gefaciliteerd. Toch leidt het niet op grote schaal tot duurzame uitstroom van onze uitkeringsgerechtigden. In onze uitgebreide arbeidsmarktanalyse van de MAU 2014-2016 zijn hier verschillende verdeelstoornissen voor aangegeven. De oorzaak van het tekort is naar ons oordeel daarin gelegen. Met name de grote instroom van het aantal statushouders heeft grote invloed.

Tabel: Aantal statushouders periode 2014 - 2017

De uitzonderlijke arbeidsmarktsituatie in onze regio is door de toekenning van de IAU 2011 en 2012 en de MAU 2014- 2016 door het ministerie SZW onderkend op basis van de criteria die de Toetsingscommissie daarvoor hanteerde. Deze tonen aan dat het tekort op de uitkeringsverstrekking veroorzaakt wordt door de sterk verslechterde arbeidsmarktsituatie in Heerenveen. Het onderzoeksbureau APE heeft in opdracht van het ministerie SZW destijds geconcludeerd dat *"uit het onderzoek naar voren komt dat het ontbreken van een aantal factoren aantoonbaar tot verdeelstoornissen leidt"*. Voor onze gemeente was dat destijds vooral het ontbreken van een maatstaf voor WW uitkeringen (t/m 25 jaar).

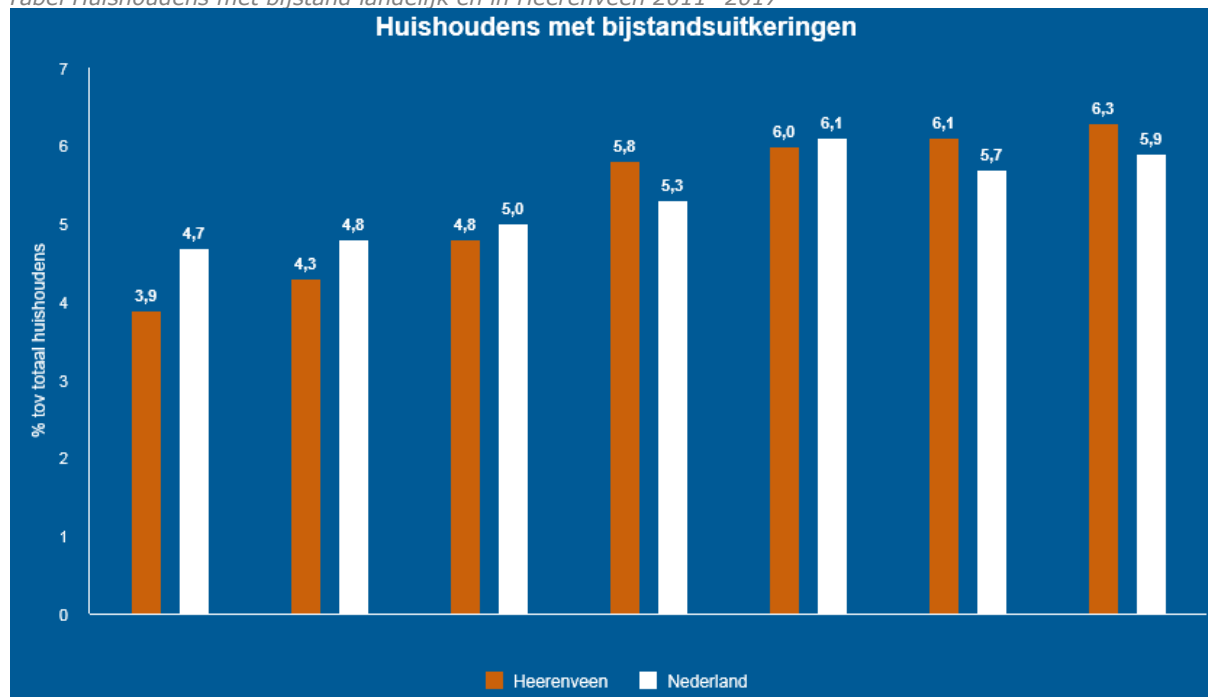
De kenmerkende structuur op onze arbeidsmarkt is dus niet voor iedereen ten goede gekeerd. De hoge pendel is gebleven en het gemiddeld inkomen is in ons regionaal verband nog steeds laag: *"De werkgelegenheidsgroei van Heerenveen heeft een groot uitwaaiend effect. Bijna 70 procent van de banen wordt ingevuld door mensen uit de wijde omgeving, blijkt uit een economische analyse van Zuidoost Friesland die is gemaakt door RaboResearch. Inmiddels is meer dan vijftien procent van de beroepsbevolking uit deze gemeenten in Heerenveen aan het werk. Ook uit de rest van Fryslân komen veel arbeidskrachten. Het aantal pendelaars is in de afgelopen twee decennia meer dan verdubbeld. Ook is er nog steeds sprake van "achterstand in welvaart" in Zuidoost Friesland. De bevolking is volgens de onderzoekers – ondanks de vergrijzing – relatief gezond, maar het gemiddeld inkomen ligt flink lager dan gemiddeld in Nederland"*.

Bron: Factsheet provincie Fryslân 2017. NB: Heerenveen daalt door administratieve overgang van Heerenveen naar Drachten als vestigingsplaats zorgaanbieder.

Na opmaak van de jaarrekening blijkt dat er op onze uitgaven voor de bijstand in 2017 een tekort is van 1,2 miljoen. De aanvraag voor de vangnetuitkering bedraagt dan **€ 127.301.**

Tabel Huishoudens met bijstand landelijk en in Heerenveen 2011- 2017

Bron: Waarstaatjegemeente (links is 2011, rechts is 2017)

Tabel Ontwikkelingen aantal uitkeringen P-wet en IOAW

Aantal uitkeringen Participatiewet en IOAW	
1 januari 2015	1.382
1 juli 2015	1.373
1 januari 2016	1.390
1 juli 2016	1.401
1 januari 2017	1.440
1 juli 2017	1.432
1 januari 2018	1.391

Bron Cognos Heerenveen

Uit de tabel blijkt dat het aantal mensen met een bijstandsuitkering in onze gemeente vanaf het derde kwartaal dalende is. Dit komt door de aantrekkende economie en de extra versnelde uitstroombaatregelen. De oorspronkelijke stijging is met name te verklaren door de verhoogde instroom statushouders. Dit is ook vanaf 2014 terug te zien in de ommekeer in het percentage aantal alleenstaanden met een uitkering.

Tabel Aandeel alleenstaande met een uitkeringen

Jaar	Heerenveen	Nederland

2011	7,1	8,1
2012	8,1	8,1
2013	8,9	8,4
2014	11,4	9,1
2015	11,9	9,6
2016	12,4	9,7
2017	12,3	9,7

Bron: Waarstaatjegemeente

Tabel Instroom en uitstroom 2015 - 2017

	Instroom	Uitstroom
2015	533	531
2016	533	474
2017	414	468

Bron: Cognos gemeente Heerenveen 2017

In 2017 is 13,5% ingestroomd vanuit de WW (voor de Participatiewet).
In 2016 was dit 12,7%.

Tabel aantal aanvragen Poort

Jaar	Aantal	Groep	2015	2016	2017
2015	985	Aanvraag levensonderhoud	208	239	159
2016	891	Aanvraag Poort 27+	396	360	338
2017	716	Poort 27- Heerenveen	340	241	182
Totaal	2.592	Aanvraag levensonderhoud IOAW	3	1	-
		Aanvraag Poort IOAW	38	50	37
		Totaal	985	891	716

Bron: Cognos gemeente Heerenveen 2017

Met name vanaf 2011 is veel gedaan om Heerenveen weer in betere banen te leiden. Dat is ook het eerste jaar dat Heerenveen een IAU ontvangt. In het peiljaar 2012 hadden we gemiddeld 1.000 uitkeringen. Ook in dat jaar ontvangen wij een IAU. Na de herindeling in 2014 met een deel van de gemeente Boarnsterhim zijn er ruim 100 uitkeringen bij gekomen. Dat is ook het jaar dat er een meerjarig tekort is en een MAU wordt aangevraagd.

De kadernota Werk, Inkomen en Participatie 2014 - 2018, de 7 verordeningen onder de Participatiewet/loaw/loaz en de MAU toekenning 2014 - 2016 inclusief het verbeterplan is in zijn geheel door onze gemeenteraad vastgesteld op 15 december 2014. Centraal staat hierin:

- Effecten van beleid en uitvoering ter beperking van de instroom (poortwachter, samenwerking in de keten en gebruik van voorliggende voorzieningen).
- Effecten van beleid en uitvoering ter bevordering van de uitstroom (participatieverordening, samenwerking in de keten, ontheffingsbeleid, besteding participatiebudget).
- Het beleid over boete/afstemming, terugvordering & verhaal.
- De maatregelen en risico's inbedden in de planning- en controlecyclus zodat tijdig wordt bijgestuurd.

Vervolgens is elk jaar door het college aan de gemeenteraad gerapporteerd over de arbeidsmarktstructuur en de bijstandsontwikkelingen. We verwijzen hierbij naar:

- De toekenning van de meerjarige aanvullende uitkering 2014 van € 285.000. De toekenning van de vangnetregeling 2015 van € 792.740;
- In 2016 was geen extra rijksbijdrage nodig (tekort onder de 5%) en is verantwoording afgelegd in de jaarrekening 2016 en in het thema armoedebeleid van de Perspectiefnota 2017;
- In 2018 wordt naar verwachting een vangnetregeling 2017 aangevraagd (tekort van 6 a 7%).
- In de Perspectiefnota 2017 heeft de raad structureel € 400.000 extra participatiebudget toegekend zodat iedereen weer ondersteuning en begeleiding naar werk en participatie kan krijgen. Door de noodzakelijke bezuinigingen en het preventieve provinciale toezicht is in 2015 door onze raad de keuze gemaakt om geen ondersteuning te bieden aan de groep met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Nu investeren we ook weer in deze groep.

We zien een aantal opgaven in de komende raadsperiode:

Een samenhangende aanpak in de keten voor doelgroepen die op meerdere terreinen ondersteuning nodig hebben, inclusief preventie:

- Intensieve en integrale aanpak van kwetsbare jongeren op het gebied van (passend) onderwijs, leerplicht, zorg en arbeidsmarkt;
- Intensieve, integrale en vernieuwende aanpak van gezinnen met stapeling van problemen die ondersteuning op meerdere leefdomeinen nodig hebben
- Doorlopende ondersteuning voor jongeren met jeugdhulp die 18 worden
- Integrale aanpak schuldenproblematiek, signaalgestuurd werken op wijkniveau
- Plan van aanpak overlastgevende personen op de leefdomeinen sociaal, veiligheid, wonen en handhaving
- Doorontwikkelen opvangmogelijkheden voor verwarde en/of overlastgevende personen (beschermd wonen en maatschappelijke opvang)

Versterken aandacht voor preventie en vroege signalering

Een doorontwikkeling van de netwerkteams preventie in de wijken en dorpen. Door de taken en capaciteit van de preventiewerkers beter af te stemmen op de behoefte worden de teams slagvaardiger.

Focus op uitstroom en meer arbeidsperspectief

We willen dat de rijksbijdrage dekkend is voor de uitgaven voor de bijstand en re-integratie (excl. Wsw). Een gemiddeld aantal uitkeringen van 1.100 moet in de nieuwe raadsperiode haalbaar zijn voor Heerenveen. Werk geeft perspectief op vele leefdomeinen. Hierbij is er extra aandacht voor de grote groep statushouders, de groep zorgklanten, en de jongeren die vanuit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en het beroepsonderwijs entree bij ons aankloppen.

Tekstveld

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Toelichting bij B

Indien uw gemeente over 2015 en/of 2016 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college nogmaals aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog dan wel tot verdere tekortreductie te komen. Het is aan het lokale bestuur om te bepalen of verdere tekortreductie gerealiseerd wordt via de reeds getroffen maatregelen dan wel dat het nodig is om aanvullende maatregelen te treffen.

Voorbeelden van externe maatregelen zijn onder andere consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking, advies van adviesbureau of maatregelen die na aanleiding daarvan zijn geformuleerd. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (15/08/2018).

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke aanvullende interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om dit tekort verder te reduceren.

- Geef waar mogelijk de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- Betrek in uw antwoord de effectiviteit van de maatregelen in eerdere tekortjaren.
- Indien aanvullende maatregelen niet nodig worden geacht, moet dat worden uitgelegd.
- Omschrijf bij een externe maatregel hoe deze tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.

Interne maatregelen

Wij hebben in het 2^e kwartaal van 2017 een analyse van de in- en uitstroom uitgevoerd omdat het aantal uitkeringsdossiers niet/niet snel genoeg afnam. De belangrijkste bevindingen in deze analyse waren:

Instroom:

- De totale instroom in 2015 en 2016 was nagenoeg gelijk
- Een forse daling van de totale instroom 1^e vijf maanden 2017 (- 23,9%), die over heel 2017 uit is gekomen op een daling van 22,3%;
- Lichte daling instroom van de doelgroep 27+ Participatiewet in 2016 (- 1,3%);
- Forse daling instroom jongeren in 2016 (- 29,3%);
- Forse toename instroom IOAW in 2016 (+ 19,6%);

Uitstroom

- Daling van de totale uitstroom 2016 (- 10,7%)
- De totale uitstroom in 2016 en 2017 is nagenoeg gelijk
- In de 2^e helft van 2017 is de uitstroom fors gestegen (van 151 op 1 juni 2017 naar in totaal 468)

Uit de analyse is de conclusie getrokken dat de bottleneck zich met name bevindt op de uitstroom. Met die conclusie is er samen met de beleids- en kwaliteitsafdeling een inspiratiesessie georganiseerd met een delegatie van het team Werk. Er is nagedacht over extra uitstroomacties op de korte termijn en maatregelen voor de langere termijn. Dit heeft tot nu geresulteerd in de volgende extra uitstroomacties:

- Uitstroomactie IOAW;
- Uitstroomactie stimuleringspremie "Meer aan de Slag";
- Uitstroomactie "Werk je Sterk!";
- Uitstroomactie Nazorg Jonge moeders;
- Uitstroomactie (beroeps)opleidingen;
- Uitstroomactie "Jongeren Betaald aan de Slag"

Uitstroomactie IOAW

Deze actie geldt voor de toenemende groep IOAW-ers (op 1 juli 2017: 111) die – ondanks hun arbeidsverleden – moeilijk aan de slag komen op de reguliere arbeidsmarkt. Een eerste doel is om 10 bijstandsgerechtigden te bemiddelen richting de arbeidsmarkt waarbij minimaal 7 cliënten regulier betaald aan het werk gaan of via uitzendovereenkomst of detachering.

Uitstroomactie stimuleringspremie "Meer aan de Slag"

Deze actie is gericht op werknemers die parttime werken, maar door de arbeidsomvang nog een beroep moeten doen op aanvullende bijstand. De doelstelling is tweeledig.

1. Alle parttime werkenden met aanvullende bijstand screenen op uitbreidingsmogelijkheden bij hun werkgever;
2. Voor de personen waar dit mogelijk is dit daadwerkelijk voor de minimale duur van 6 maanden te realiseren, zodat de aanvullende bijstand niet meer nodig is.

Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een stimuleringspremie richting de werkgever, waarbij de extra kosten die dit met zich meebrengt worden gedeeld tussen werkgever en gemeente.

Uitstroomactie Werk je Sterk!

Het instrument Werk je Sterk! was al onderdeel van de dienstverlening vanuit team Werk, maar is vanuit de inspiratiesessie herijkt. Betreft een diagnostiserend, activerend en uitstroombevorderend instrument waar in groepsverband trainingen worden georganiseerd en gegevens door onze eigen trainers. Idee is om met twee soorten groepen te gaan werken, waarbij de geschatte afstand tot de arbeidsmarkt leidend is. Doelstelling is om te zorgen dat alle deelnemers na afloop van de 10-daagse training doorstromen naar een vervolgtraject of werk, waarbij ook nog rekening wordt gehouden dat de training voor enkele deelnemers zal leiden tot de aanpak van zorg gerelateerde problematiek.

Uitstroomactie Nazorg Jonge Moeders

In navolging van het succesvolle traject rondom Jonge Moeders, waarbij 50% succesvol het traject heeft afgerond, bleek er voor een aantal deelnemers nog een vervolg nodig om de ingezette veranderingen en aangeleerde competenties om te zetten in een uitstroomresultaat.

Doelstelling is om 80% van de deelnemers uit te laten stromen naar (parttime) werk of opleiding.

Uitstroomactie (beroeps)opleidingen

Dit betreft niet een actie in de zin van een project, maar in zijn algemeenheid (meer) aandacht voor de mogelijkheden die een beroepsopleiding (BBL of BOL) kunnen bieden aan werkzoekenden met als doel duurzame plaatsing op de reguliere arbeidsmarkt. Uitgangspunten zijn wel dat opleiden leidt tot werk, BBL de voorkeur geniet boven BOL, BOL met WSF voorliggend is, BOL en BBL vanuit bekostiging gemeente maximaal 2 jaar mag duren en dat ook het Levenlanglerenkrediet als een voorliggende voorziening wordt gezien.

Uitstroomactie "Jongeren Betaald aan de Slag"

Deze actie vloeit voort uit het feit dat het (opleidings)niveau van jongeren die in de bijstand komen sterk afneemt en de in de persoon gelegen factoren (medisch en dan met name op psychisch gebied) juist sterk is toegenomen. Een deel van deze jongeren is (bijna) niet te bewegen om een eerste stap te maken richting de arbeidsmarkt. Doelstelling is om 5 jongeren via een periode van twee maanden directe verloning en jobcoaching aan het werk te helpen, waarbij 80% na afloop van de periode van verloning aan het werk blijft, waarbij jobcoaching mogelijk nog een poos in stand zal blijven.

Uitstrooommaatregelen op dit gebied die al eerder zijn ingezet:

- Project Statushouders & Participatie;
- Met Zorg aan de Slag;
- Project Jonge Ouders;
- Caparis Werkt! trajecten en GrienTeam;
- Werkvoucher;
- Project Screening Zorg;
- Werkgelegenheidsproject met SC Heerenveen.

Project Statushouders & Participatie

Project bedoeld voor de groep statushouders die zijn gevestigd in Heerenveen en zich in 2017 en 2018 gaan vestigen in Heerenveen, waarbij het doel is dat de zelfredzaamheid van iedere statushouder wordt vergroot en dat de uitstroom naar werk hierdoor wordt verhoogd. Onze werkwijze is gericht dat men minimaal 24 uur per week actief is naast de inburgering. Hierbij werken wij vanuit de statushouder; ieder persoon is uniek en heeft zo zijn eigen wensen/mogelijkheden om te ontwikkelen. 70% van de statushouders is actief naast zijn/haar inburgeringslessen.

Met Zorg aan de Slag

Dit traject is in het leven geroepen voor de groep jongeren die vanuit het Praktijkonderwijs (nog) onvoldoende in staat blijkt om met een voorziening (zoals loonkostensubsidie en jobcoaching) vanuit de Participatiewet aan het werk te kunnen. Wajong wordt niet (meer) toegekend, maar vooralsnog lijkt een vorm van arbeidsmatige dagondersteuning het hoogst haalbare. Om deze groep toch op een zorgvuldige wijze nader in beeld te krijgen, waarbij de mogelijkheden prefereren boven de beperking is dit traject ingezet. Het algemene doel was om de totale zorgconsumptie van de deelnemers te verlagen.

Project Jonge Ouders

Traject maakt terugkeer naar werk of opleiding mogelijk door de belemmeringen die er zijn vast te stellen en de jonge ouders te activeren, met ondersteuning van de aanbieder, om deze belemmeringen aan te pakken. Doel is de zelfredzaamheid van de deelnemer te versterken, waardoor deze na afloop van het traject weet wat de volgende stap is richting arbeidsmarkt en ook acties in gang kan zetten.

Caparis Werkt!

De trajecten van Caparis Werkt! richten zich op het diagnosticeren, activeren en plaatsen van werkzoekenden richting de arbeidsmarkt. Hiervoor maken we gebruik van de expertise, infrastructuur en netwerk van het SW-bedrijf Caparis. Eind 2017 zaten 26 personen (nog) in een traject.

Werkvoucher

De Werkvoucher betreft een stimulans voor de werkgever om werkzoekenden uit de ESF-doelgroep minimaal een halfjaar in dienst te nemen. Hiermee is per geplaatste werkzoekende een bedrag van € 3.000,= gemoeid. Inmiddels zijn er 19 verstrekt.

Project Screening Zorg

In 2016 en 2017 is het volledige bestand aan cliënten – die niet onderdeel waren van de dienstverlening vanuit team Werk – gescreend op hun situatie en mogelijkheden. In de periode september 2016 tot oktober 2017 zijn 325 gesprekken gevoerd waarvan de grootste groep alleenstaand is (233 klanten). Het heeft “mooie” resultaten opgeleverd. Mensen hebben een baan gekregen, of zijn richting werk geholpen. Van de grootste groep is 45% maatschappelijk actief. Gedurende het project zijn 58 klanten uitgestroomd waarvan 8 naar werk.

Werkgelegenheidsproject SC Heerenveen

De doelstelling van het traject is om bijstandsgerechtigden te motiveren om weer aan de slag te gaan, te bemiddelen naar een betaalde baan via het SC Heerenveen netwerk en plaatsen naar hun mogelijkheden. De 12 deelnemers zijn gedurende 20 weken intensief begeleid door SC Heerenveen. Daarbij is vooral gestuurd op motivatie, structuur en persoonlijke ontwikkeling. Er is een tweede groep gestart in maart.

Externe deskundigen:

In juni 2017 heeft de gemeente een benchmark uit laten voeren door Berenschot op de primaire taken. Een van de conclusie daarin was dat wij ten opzichte van vergelijkbare gemeenten een 30% afwijking hebben op de primaire taak sociale voorzieningen.

Cluster 12:	48% meer bijstandontvangers
Sociale voorzieningen	22% meer lage inkomens met drempel
	106% meer bijzondere bijstand
	56% meer schuldhulpcliënten

Bron: Berenschot

Ook is in 2017 samen met de raad een koers uitgezet over de herstructurering van de SW in relatie tot de brede doelgroep van de Participatiewet. Er zijn 4 scenario's ontwikkeld. Deze zijn uitgewerkt in een modellenstudie door het consultancybureau Langedijk. Hiermee hopen wij goed werk te kunnen behouden en de toekomstige generaties werk te kunnen bieden. Juist ook voor onze inwoners die meer begeleiding en bescherming nodig hebben.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde aanvullende interne en externe maatregelen op de verdere reductie van het tekort. Bij B staat toegelicht wat externe maatregelen zijn.

- Geef aan hoe de maatregelen leiden tot verdere tekortreductie.
- Geef een inschatting van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief inzichtelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort zal optreden.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

In samenwerking met ons regionaal werkbedrijf Fryslan Werkt! is het "Regio in Beeld 2017 Friesland" verschenen. Hierin bevindt zich een analyse van de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in Friesland, waarbij speciaal aandacht wordt besteedt aan groepen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Belangrijkste maatregelen uit deze analyse zijn:

- Aanpak op de mismatch tussen vraag en aanbod. De uitdaging is om beschikbaar personeel geschikt te maken voor werk in sectoren waar krapte heerst. Scholing is hiervoor van groot belang. Initiatieven zoals in het verleden de scholingsvoucher voor kansberoepen of de werkvoucher van Friese gemeenten voor werkgevers kunnen deze beweging ondersteunen;
- Banen voor laagopgeleiden. De uitdaging ligt in het maken van de match bij de vraag naar laagopgeleid werk. In de regio Heerenveen is er op laagopgeleid gebied veel vraag naar productiemedewerkers en logistiek medewerkers. Elders in Friesland is er meer vraag naar laagopgeleid werk in de bouw en techniek of (taxi)transport. (Om)scholing is ook hiervoor van belang;
- Overstappen vanuit administratieve beroepen. Hierbij ligt de uitdaging om werkzoekende met een administratieve opleidings- en/of arbeidsachtergrond om te scholen naar meer kansrijke beroepen/sectoren;
- Arbeidsbeprekten. Grote uitdaging hierin is om waar mogelijk via bv. jobcarving functies op te splitsen en hiermee (deels) nieuwe functies te creëren voor de specifieke doelgroep arbeidsbeprekten;
- 50+-ers laten profiteren van economisch herstel. Werkzoekende ouderen vinden lastig werk, maar zouden (mee) kunnen profiteren van het economisch herstel en daaraan gerelateerde krapte in sommige sectoren;
- Kansen in techniek, bouw, ICT, groen en zorg. Uitdaging hierin is vroegtijdig te participeren en anticiperen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt, zodat wij als gemeente de mogelijkheid hebben om werkzoekenden naar specifieke functies te ontwikkelen met de inzet van beschikbare voorzieningen, zoals bv. scholing, proefplaatsing of een leerwerkplek.

Onze extra uitstroomacties -zoals kwantitatief hiervoor is beschreven- sluiten hier op aan.

De dalende instroom en onze (extra) uitstroomacties moet leiden tot een bijstandsomvang van 1.299 per 31 december 2018. Hiermee komen we budgettair uit met het BUIG rijksbudget van 18,8 miljoen.

Kwantitatief betekent dit een verdere daling van het aantal uitkeringsdossiers ten opzichte van 31 december 2017 van in ieder geval 100. In de praktijk zal het erop neerkomen dat er voor iedere vier nieuwe aanvragen die worden toegekend, er vijf of zes moeten uitstromen. In de voorbije jaren is gebleken dat ruim 40% van de uitstroom gerelateerd is aan het verkrijgen van werk of starten met een studie. Met de extra inzet en middelen voor het realiseren van uitstroom naar werk of studie stijgt dit percentage naar verwachting met 15%. Kwantitatief betekent dit een extra uitstroom naar werk of studie van ca. 30 uitkeringsdossiers in 2018. Het aantal uitkeringsdossiers dat wordt beëindigd wegens werk of studie moet dan in totaal op 225 uit te komen.

Tekstveld

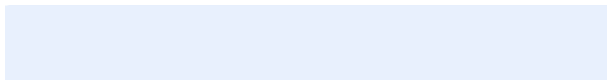
D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier).

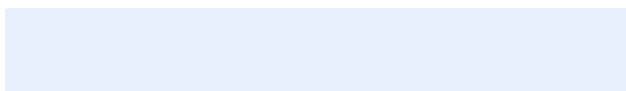
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [zet hier de naam van uw gemeente] verklaart dat het voor 15 augustus 2018 aanvullende interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: Klik hier om de datum in te voeren

De secretaris,

De burgemeester,

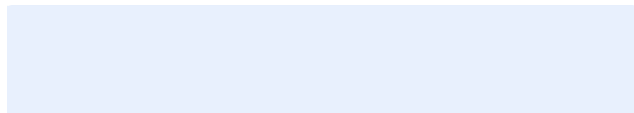
2. Instemming gemeenteraad

De gemeenteraad van de gemeente [Heerenveen] stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

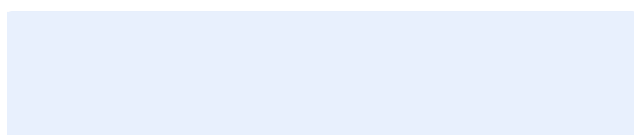
Datum: Klik hier om de datum in te voeren

Ondertekening

De voorzitter,

De griffier,

Opvattingen gemeenteraad of raadscommissie

In het tekstveld hieronder is ruimte voor een korte samenvattende toelichting waarin wordt ingegaan op de relevante onderdelen van het verslag van de bespreking in de gemeenteraad of in de raadscommissie, indien deze opvatting expliciet aan de orde is geweest.

Klik hier als u tekst wilt invoeren.